

Citáty o škole, výchově a vzdělávání

„Učit lze slovy, vychovávat jen příkladem.“

„Šťastný národ, který má hojnost dobrých škol.“

„Omnia sponte fluent, absint violencia rebus. - Vše nechť se děje po dobrém, nechť není násilí v ničem.“

„Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykračoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.“

„Škola je dílna lidskosti.“

„Posláním od začátku do konce budiž hledati a nalézati způsob, který by umožnil, aby učitelé méně učili, žáci se však více naučili, aby ve školách neměl místa křik, pocit ošklivosti, vědomí marné práce.“

„Takový je příští věk, jak jsou vychováváni příští jeho občané.“

„Jediným učitelem hodným toho jména jest ten, který vzbuzuje ducha svobodného přemýšlení a vyvinuje cit osobní odpovědnosti.“

„Nechci nikomu nic vyčítat, nikoho kárat pro jeho chyby ani nikoho přímo či nepřímo urážet. Vím totiž, že nikdo nechybuje proto, že by chybovat chtěl.“

„Člověk je bytost velice skvělá, jestliže je zkrocen opravdovou výchovou; nebude-li se však vychovávat aneb dostane-li se mu špatné výchovy, bude nejdivočejším tvorem ze všech, koho země rodí.“

„Škola má učit o našem vlastním lidském poslání, o lidském úkolu ve společném domově svět.“

„Nikoli učební plán sestavený z předmětů, nikoli hromada vědomostí jednotlivých disciplín. Jakkoliv velká rozkouskovaná hromada poznatků zůstane vždy nakonec jen hromadou, skladištěm vědomostí.“

„Člověk je svobodná bytost. Násilným donucováním se málo zmůže.“

„Škola bez kázně je jako mlýn bez vody. Přísnou kázeň je nutné udržovat ne pro vyučování, ale pro chování.“

„Mravního usměrnění se má dosáhnout především správnými příklady, vlídným slovem a vždy vřelou a upřímnou náklonností.“

„Blesky a hromobití (tresty) se připouštějí jen ve výjimečných případech a těchto prostředků se musí používat bez rozčilování, hněvu a zášti, aby viník sám pochopil, že trest mu byl uložen jako hořký lék předepsaný lékařem.“

„Vše na tomto světě se dá napravit jemným teplem lásky, poněvadž jinak je to nemožno.“